

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: PN-4Csp/34/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2520200992
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Petrovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2520200992.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Janou Petrovičovou v spore žalobcu: J. Z.F., X.. XX.XX.XXXX, L. XXX XX J. XX, zastúpený: Sidor a partneri, s. r. o., so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52 635 970 proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 o zaplatenie 700,- Eur takto

rozhodol:

- Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 100,- Eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- Vo zvyšnej časti súd žalobu z a m i e t a.
- Žalobca má n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 16.06.2020 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 700,- Eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že dňa 21.07.2012 uzatvoril so žalovaným spotrebiteľskú zmluvu č. R. XX/XXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi spotrebiteľský úver. Zmluva sa na podnet žalobcu stala predmetom súdneho prieskumu v konaní pred Okresným súdom Piešťany pod sp. zn.: 19Csp/28/2018, konkrétne v otázke prítomnosti podstatných náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. v Zmluve. V konaní bolo súdom zistené, že v Zmluve absentujú obligatórne náležitosti predpísané zákonom o spotrebiteľských úveroch pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V dôsledku uvedeného súd prejudiciálne s aplikáciou ustanovenia § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. určil Zmluvu, resp. úver z nej vyplývajúci ako bezúročný a bez poplatkov so súčasným uložením povinnosti žalovanému, vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie takto vzniknuté. V danom prípade už teda nemôže byť sporné, že žalovaný porušil práva žalobcu ani to, že žalobca bol úspešný v uplatnení svojich práv. Dôvodnosť žaloby vo veci samej je teda daná tým, že žalobca splnil jediný kvalifikačný znak pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia - úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z.. Potom s prihliadnutím na závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde je žalobca toho názoru, že primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobcu je suma 700,- Eur. Žalobca má za to, že pokiaľ ide o ustálenie výšky primeraného zadostučinenia je potrebné prihliadnuť na to, že žalobca musel vyhľadať právne poradenstvo a iniciovať spor. Zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré bolo bez ďalšieho spôsobilé privodiť (a i privodilo) ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení spotrebiteľského úveru a teda k strate finančných prostriedkov žalobcu. Žalovaný sa dopustil konania v rozpore so zákonom a vopred naformuloval zmluvné podmienky tak, že nespĺňali zákonné

náležitosti. Žalobca mal snahu zabrániť vzniku sporu a kontaktoval žalovaného zaslaním predsporovej výzvy o vydanie bezdôvodného obohatenia s cieľom vec mimosúdne vyriešiť. Žalovaný však ostal pasívny. Žalobca mal snahu zabrániť vzniku sporu a kontaktoval žalovaného zaslaním predsporovej výzvy o mimosúdne riešenie nároku na primerané zadosťučinenie, opäť s cieľom zabrániť súdnemu sporu. Žalovaný však ostal opäť pasívny.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním doručeným súdu dňa 18.08.2020, ktorým žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Vo vyjadrení uviedol, že so žalobou nesúhlasí, rozporuje výšku a odôvodnenosť žalovaného primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za neopodstatnený. Základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Finančné zadosťučinenie môže súd priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými zákonmi. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa. Je nesporné, že Okresný súd Piešťany rozsudkom pre zmeškanie č. k. 19Csp/28/2018 zo dňa 24.05.2018 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 7.776,72 Eur s prísl. Uvedené rozhodnutie však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok pre zmeškanie bol vydaný výlučne z dôvodu zmeškania procesnej lehoty na podanie vyjadrenia k žalobe. Konajúci súd žalovanú zmluvu neskúmal, nehodnotil a v konaní nedošlo k žiadnemu deklarovaniu porušenia práv alebo povinností zo strany žalovaného. V konaní vedenom pod sp.zn. 19Csp/28/2018 bol v zmysle vyššie citovaného ustanovenia skúmaný len právny dôvod na vydanie rozsudku pre zmeškanie v zmysle ustanovenia § 273 CSP, nie dôvodnosť žalobného návrhu vo veci samej. Je preto nepravdivým a zavádzajúcim tvrdenie žalobcu, že: „V označenom konaní bolo súdom zistené, že v Zmluve absentujú obligatórne náležitosti predpísané ZSÚ pre zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V dôsledku uvedeného súd prejudiciálne s aplikáciou ustanovenia § 11 ZSU určil Zmluvu, resp. úver z nej vyplývajúci ako bezúročný a bez poplatkov so súčasným uložením povinnosti žalovanému, vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie takto vzniknuté.“ Žalovaný má za to, že nie každé rozhodnutie súdu, ktorým súd rozhodol v prospech spotrebiteľa v súdnom konaní, možno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 19Csp/28/2018 dokonca nebolo ani uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale išlo výlučne o zaplatenie sumy 7.776,72 Eur s prísl. Žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nakoľko v žalobe nešpecifikoval ani bližšie nekonkretizoval akého konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť ani toto porušenie presne nevymedzil odkazom na konkrétne ustanovenie zákona ani nepredložil súdu rozhodnutie, ktoré by preukazovalo, že by žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok Okresného súdu Piešťany v konaní sp. zn. 19Csp/28/2018, o ktorý žalobca opiera svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite zaviazal žalovaného vyplatiť žalobcovi sumu 7.776,72 Eur s prísl. a aj to len v dôsledku vydania rozsudku pre zmeškanie. Žalovaný poukázal na dôvodovú správu k § 3 zákona č. 250/2007, podľa ktorej vyplýva nárok spotrebiteľa na poskytnutie finančného zadosťučinenia len v prípade, že poskytnuté plnenie (či už tovaru alebo služby) malo vady. Plnenie z úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným žiadne vady nevykazovalo, nakoľko predmet úveru - finančné prostriedky boli poskytnuté riadne a včas.

4. Žalobca sa k vyjadreniu žalovaného vyjadril podaním doručeným súdu dňa 10.09.2020. Vo vyjadrení uviedol, že aj v prípade kontumačného rozsudku je súd povinný skúmať, či žalobcom tvrdý skutkový stav je nesporný a zároveň je povinný prihliadnuť na všetky skutočnosti, na ktoré má zo zákona prihliadnuť. V prípade, ak by sa žalobcom tvrdý skutkový stav nejavil ako pravdivý, súd by nepochybne nepristúpil k vydaniu kontumačného rozsudku, ak by aj boli splnené podmienky na jeho vydanie. K popieraniu žalovaného o tom, že boli splnené podmienky pre uplatnenie nároku práva z primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. žalobca poukázal na výklad vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho sudu SR zo dna 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017, v ktorom

obsahu NSSR konštatoval, že jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. V konaní vedenom pod sp. zn. 19Csp/28/2018 bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 7.776,72 Eur s prísl. z titulu bezdôvodného obohatenia na úkor žalobcu. Žalobca dôkazom (pripojením právoplatného rozhodnutia) preukázal, že súd v jeho prospech už judikoval nárok z porušenia práva spočívajúci v povinnosti žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie, ktorú výšku označil v žalobe o primerané zadosťučinenie ako reálne vzniknutú ujmu na jeho strane. Žalobca rovnako v žalobe označil, ktoré právo ako spotrebiteľa bolo porušené konaním žalovaného - konkrétne uviedol, že žalovaný pripravil formulárovú zmluvu o spotrebiteľskom úvere tak, že v nej absentovali obligatórne náležitosti v zmysle platnej právnej úpravy v čase, keď došlo k uzatvoreniu Zmluvy. Žalobca ako spotrebiteľ si uplatnil svoje právo na finančné zadosťučinenie za vadné poskytnutie finančnej služby a plnenie, ktoré od neho požadoval žalovaný, a ktoré nebolo zákonné. K názoru žalovaného, že žaloba neobsahuje žiadny dôvod alebo spôsob, ktorý by požadovanú sumu žalobca odôvodnil, uviedol, že pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Žalobca považuje za plne primerané (a dokonca podľa ním navrhovaných kritérií a okolností prípadu i podhodnotenú) požadovať od žalovaného sumu 700,- Eur ako satisfakciu a súčasne odradiť žalovaného, aby naďalej uplatňoval plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok a vadných produktov judikovaných slovenskými súdmi už takmer pred 10 rokmi.

5. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu vyjadril podaním doručeným súdu dňa 10.02.2021. Vo vyjadrení ohľadom kontumačného rozsudku uviedol, že úspešnosť v konaní je splnená len vtedy, ak súd vydal meritorne rozhodnutie vo veci samej, ktorým záväzným spôsobom vyriešil spor medzi stranami, t. j. meritorne sa zaoberal nárokom, ktorý strana sporu uplatnila a žalobou uplatnený nárok posúdil podľa hmotného práva, čo v konaní zo strany žalobcu preukázané nebolo. Žalobcovi žiadna ujma reálne nevznikla. Splácal len to, na čo sa zmluvným vzťahom vedome a dobrovoľne zaviazal. Pokiaľ došlo následne k vydaniu rozsudku pre zmeškanie a žalobcovi sa uhradené úroky a poplatky vrátili, bola to pre neho výlučne výhoda, s ktorou ani hypoteticky pri uzatváraní zmluvy nepočítal. Naopak ujmu to predstavovalo pre žalovaného, lebo prišiel o zisk, ktorý mal pri uzatvorení zmluvy dojednaný. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, ktorú žalovaný považuje za splnenú už ukrátením veriteľa o úroky a poplatky v zmysle rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Piešťany zo dňa 24.05.2018 v konaní vedenom pod sp. zn. 19Csp/28/2018.

6. Vo vyjadrení doručenom súdu dňa 25.09.2023 žalobca uviedol, že pokiaľ ide o právnu podstatu kontumačného rozsudku, z relevantnej komentárovej literatúry vyplýva, že súd je povinný zvážiť vydanie rozsudku pre zmeškanie pred nariadením pojednávania najmä s ohľadom na skutkový a právny stav tvrdený žalobcom. Ak sa žalovaný napriek výzve súdu k žalobe nevyjadrí, súd môže vychádzať z prezumpcie, že žalobcom tvrdený skutkový stav je nesporný. Ak súd dospeje k názoru, že žalobcom tvrdený skutkový stav nie je nesporný (teda ak má pochybnosti o správnosti skutkových či právnych tvrdení žalobcu), nemal by vydať kontumačný rozsudok a mal by pokračovať v konaní (aj keď sú splnené formálne podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie). Pri výške požadovaného primeraného zadosťučinenia je potrebné prihliadať na: a) nemajetkovú ujmu žalobcu, najmä vo finančnom obmedzení, ktoré žalobcovi vzniklo neoprávnenými platbami v prospech žalovaného. Za nemajetkovú ujmu pre spotrebiteľa je možné považovať obmedzenie spotrebiteľovho komfortu vo všetkých oblastiach jeho života, najmä však vo finančnom obmedzení, ktoré spotrebiteľovi neoprávnenými platbami v prospech dodávateľa vznikli, b) psychické napätie a stres - už len neustále generovanie nedoplatkov na Zmluve žalovaným, potreba vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor proti ekonomicky a právne silnejšiemu žalovanému znamená nepochybne pre bežného spotrebiteľa, ktorý bol nútený trpieť závadný

stav vyvolaný žalovaným znášanie stresu a neistoty pre žalobcu, c) sankčnú funkciu primeraného zadostučinenia, teda priznaný nárok, hoci závisí od úvahy súdu, musí byť v takej výške, aby bol spôsobilý odradiť žalovaného od ďalších protiprávnych aktivít i voči iným spotrebiteľom. d) subjektívny prístup oboch strán - spotrebiteľ vyhľadal právneho zástupcu, pred začatím predchádzajúceho sporu mal snahu v podobe predsporovej výzvy urovnať spornú situáciu s veriteľom a pre bezvýslednosť musel iniciovať spor, v ktorom bol spotrebiteľ zjavne úspešný, e) spôsob zásahu je obsiahnutý priamo v právoplatnom rozhodnutí, kde tvrdenia žalobcu o vadách zmluvy resp. absencii podstatných náležitostí v zmysle právnej úpravy zákona č. 129/2010 Z. z. neboli medzi stranami sporné, f) časové trvanie závadného konania veriteľa, ktorý pri (a v priebehu jej trvania) dojednávani spotrebiteľskej zmluvy nekonal v súlade so zákonom je identifikovateľné priamo z rozhodnutia, z ktorého vyplýva že Zmluva bola medzi sporovými stranami uzatvorená dňa 21.07.2012, pričom až do roku 2018 žalobca znášal závadné konanie veriteľa, g) intenzita a trvanie zásahu do žalobcových práv bola opísaná už v žalobnom návrhu a to tak že v konaní pod sp. zn. 19Csp/28/2018 bolo žalobcovi súdom právoplatne priznané plnenie vo výške 7.776,72 Eur. Žalobca si uplatnil ani nie 10 % zo sumy, ktorú žalovaný na úkor žalobcu z titulu bezdôvodného obohatenia získal. Preto podľa názoru žalobcu ide skutočne len o symbolickú sumu satisfakcie v porovnaní so zásahom, ktorý spôsobil žalovaný svojim konaním žalobcovi.

7. Súd konal a rozhodol v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a právneho zástupcu žalovaného podľa § 180 veta druhá CSP, ktorí sa na pojednávanie nedostavili, svoju neúčast' ospravedlnili a súhlasili s rozhodnutím ich neprítomnosti.

8. Súd sa oboznámil so žalobou, písomnými vyjadreniami strán sporu, vykonal dokazovanie Rozsudkom pre zmeškanie č. k. 19Csp/28/2018 - 43 zo dňa 24.05.2018, právoplatným dňa 04.06.2018, predsporovou výzvou zo dňa 08.01.2020, pripojeným spisom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 19Csp/28/2018, na základe ktorého zistil nižšie uvedený skutkový stav.

9. Z pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 19Csp/28/2018 súd zistil, že žalobou doručenou súdu dňa 07.03.2018 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 7.776,62 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.776,62 Eur od 04.03.2018 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že 21.07.2012 uzatvoril s predávajúcim AUTOCENTRUM AAA AUTO a.s. kúpnu zmluvu na automobil značky Ford. Podľa kúpnej zmluvy kúpna cena za automobil bola dohodnutá vo výške 8.446,- Eur vrátane DPH. Časť kúpnej ceny vo výške 2.057,- Eur bola kupujúcim zaplatená v hotovosti pri podpise kúpnej zmluvy. Podľa dohody medzi predávajúcim a kupujúcim v kúpnej zmluve, zvyšná časť kúpnej ceny vo výške 6.389,- Eur bola zaplatená predávajúcemu prostredníctvom úveru na základe zmluvy o úvere č.: SUA 12/003670 uzatvorenej medzi kupujúcim a obchodnou spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s. Žalobca so žalovaným uzatvoril dňa 21.07.2012 Úverovú zmluvu č.: SUA 12/003670, ktorej predmetom bolo poskytnutie úveru na úhradu zvyšnej časti kúpnej ceny predmetu zmluvy - motorového vozidla značky Ford. V zmysle zmluvy bol žalobcovi poskytnutý úver s nasledujúcou špecifikáciou: predajná cena predmetu financovania 9.057,- Eur, zaplatené v hotovosti klientom 2.057,- Eur, náklady spojené s poskytnutím úveru 1.656,20 Eur a celková výška úveru 8.656,20 Eur. Žalobca uviedol, že uvedená úverová zmluva nie je v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa a so zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalobca mal za to, že v úverovej zmluve je nesprávne uvedená výška úveru a nesprávne uvedená RPMN, celková čiastka splatná spotrebiteľom ako aj ďalšie vady úverovej zmluvy pričom žalobca tvrdil, že úver zo zmluvy vyplývajúci je z dôvodu väd podľa § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov.

10. Rozsudkom pre zmeškanie Okresného súdu Piešťany sp. zn. 19Csp/28/2018 - 43 zo dňa 24.05.2018, právoplatným dňa 04.06.2018, súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 7.776,72 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.776,72 Eur od 04.03.2018 do zaplatenia, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Z odôvodnenia rozsudku pre zmeškanie vyplýva, že rozsudok pre zmeškanie žalovaného bol vydaný podľa § 273 Civilného sporového poriadku z dôvodu, že žalovaný sa v súdom stanovenej lehote nevyjadril k žalobe.

11. Podľa § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

12. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá a tretia zákona č. 250/2007 Z. z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. Vychádzajúc zo skutkových zistení a ustanovení právnych predpisov súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že žaloba žalobcu je čo do základu dôvodná.

14. V prejednávanej spore si žalobca uplatnil voči žalovanému právo na primerané finančné zadosťučinenie za to, že na súde ako spotrebiteľ úspešne uplatnil voči žalovanému porušenie predpisov na ochranu spotrebiteľa, a to vo veci vedenej na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 19Csp/28/2018. Nie je pritom podstatné, že o jeho nároku, ktorý bol odôvodnený porušením spotrebiteľského práva, bolo rozhodnuté rozsudkom pre zmeškanie bez nariadenia pojednávania, pretože je zrejmé, že súd pritom vychádzal z podanej žaloby a jej odôvodnenia, voči ktorej žalovaný nenamietal, a preto súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. Tým bolo pritom zároveň právoplatne vymedzené úspešné uplatnenie porušenie práva alebo povinnosti, ktoré aktuálny procesný súd nie je oprávnený preskúmať, a preto právny základ žalobcu na finančné zadosťučinenie je daný a zostávalo určiť už len jeho primeranú výšku. (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp/8/2022 zo dňa 30.06.2022).

15. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 127/2017 zo dňa 30.01.2019).

16. Vychádzajúc z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.06.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

17. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

18. V danom prípade si žalobca uplatnil porušenie práva alebo povinností na súde žalobou, ktorou sa proti žalovanému domáhal zaplata sumy vo výške 7.776,72 Eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia. V spore vedenom na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 19Csp/28/2018 sa žalobca domáhal vydania bezdôvodného obohatenia titulom úverovej zmluvy uzatvorenej so žalovaným, pričom išlo o zmluvu spotrebiteľskú. V predmetnom spore súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, ktorý sa nevyjadril k žalobe, na základe čoho bolo dôvodné predpokladať, že žalovaný voči žalobe nenamietal. Keďže súd žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu, žalobca mal k uplatnenému nároku v konaní plný úspech. Uvedené vyplýva z rozsudku Okresného súdu Piešťany

sp. zn. 19Csp/28/2018 - 43, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 04.06.2018. Právoplatným skončením konania vo veci sp. zn. 19Csp/28/2018 vedenej na Okresnom súde Piešťany bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcovi požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobca si tak bez akýchkoľvek pochybností v inom súdnom konaní úspešne uplatnil právo na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovanému.

19. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý toto ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti stanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Za takéto úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti možno bez akýchkoľvek pochybností označiť i stav, ak v prospech spotrebiteľa je súdom judikovaný nárok z bezdôvodného obohatenia. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodné obohatenie) je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie, či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia. Uvedené priamo vyplýva z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.01.2019 vydaného vo veci 6Cdo 127/2017.

20. Aj keď zákon nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma, v prejednávanej veci k vzniku ujmy na strane žalobcu nepochybne došlo. Žalovaný napriek bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru prijal od žalobcu i plnenie, na ktoré mu nárok nevznikol. Bezdôvodné obohatenie sa žalovaného nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Od podania žaloby sp. zn. 19Csp/28/2018 do právoplatného ukončenia konania v tejto veci bol žalobca bezdôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavu právnej neistoty. Pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný, ktorý sa snažil na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť.

21. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že žalobca bol v pôvodnom konaní plne úspešný a z tohto dôvodu mu vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobca úspešným uplatnením nároku v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany po sp. zn. 19Csp/28/2018 splnil zákonný predpoklad pre uplatnenie nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017 zo dňa 04.05.2017).

22. Pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a podobne. V prejednávanom spore súd považoval za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- Eur. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vyrovnaním ujmy žalobcu, ktorá mu vznikla konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý pri dojednaní úverovej zmluvy nekonal v súlade so zákonom. Sumu 100,- Eur súd považoval za opodstatnenú aj s ohľadom na to, aby finančné zadosťučinenie malo okrem iného aj reálny a efektívne odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od upustenia recidívy porušovania spotrebiteľských práv. Zároveň však suma 100,- Eur

vo vzťahu k žalobcovi ako spotrebiteľovi nepredstavuje neopodstatnené a neprimerané obohacovanie sa voči žalovanému, či duplicitné uplatňovanie nároku spotrebiteľa.

23. Priznanú sumu 100,- Eur súd považoval za dôvodnú, preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalovanému primerané finančné zadosťučinenie v tejto výške a vo zvyšnej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

24. Záverom súd uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou strán konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

25. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

26 Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý bol v konaní čo do základu plne úspešný, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy. Keďže v danom prípade predmetom konania bol nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie, výška napokon priznaného nároku závisela od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby aj súdom prisúdená výška plnenia bola braná za základ pre výpočet náhrady trov konania. V prípade, keď výška nároku závisí od úvahy súdu, súd môže priznať náhradu trov konania v plnej výške aj vtedy, keď priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Plný úspech žalobcu v konaní, kde výška plnenia závisí od úvahy súdu, súd teda odvodzoval od úspechu v základe nároku.

28. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného Trnava na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 až 3 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku).